

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Alena Waltová

Název práce: Obraz podsvětí v mezopotámských pramenech

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Šašková, Th.D.

1. CÍL PRÁCE

Autorka na počátku svého textu uvádí, že „cílem této diplomové práce bude vykreslení co nejpodrobnějšího obrazu podsvětí říše starověké Mezopotámie“, k čemuž jí mají posloužit dobové zdroje. Tohoto cíle bylo v rámci nároků kladených na diplomovou práci dosaženo.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.);

Za krátkým úvodem do tématu, v němž je čtenář stručně seznámen s mezopotamskou mythologií a pantheonem, následuje hlavní část práce, které je rozdělena do tří kapitol. V první z nich jsou představeny sumerské a akkadské texty, které se nějakým způsobem týkají tématu práce. Autorka nejprve udává jejich dataci a místo nálezu, případně rovněž přiblíží jejich různé verze, a poté shrnuje jejich obsah, přičemž důležité pasáže přímo cituje. V dalších dvou oddílech práce pak na podkapitoly věnované jednotlivým textům odkazuje. Toto řešení je jednou z možností, jak přiblížit texty, z nichž práce vychází, možná by však stačilo na tomto místě texty či žánry vztahující se k podsvětí pouze krátce shrnout, zatímco o to hojněji by mohly být na příslušných místech v následujících kapitolách vkládány vhodné úryvky dokládající uváděné informace. Netvrdím, že postup, který autorka zvolila, je špatný, ale ve výčtu tak pochopitelně vzhledem k omezenému prostoru chybí texty, které obsahují jen kratičké okrajové zmínky o podsvětí nebo jeho obyvatelích, ovšem z většiny se věnují něčemu jinému (např. lexikální seznamy či omina), a také ty, jejichž žánr je natolik bohatý, že by při zahrnutí všech dostupných textů práce pravděpodobně násobně překročila limit rozsahu doporučeného pro diplomovou práci, což se týká především zaklínání. Zřejmě právě z těchto důvodů byla autorka nucena zahrnout do této části většinou pouze ty skladby, v nichž podsvětní tematika převažuje, avšak později čerpá i z textů jiných (např. zaklínání *Utukkū lemnūtu* či *Maqlū*).

Následující dvě kapitoly vycházejí z údajů obsažených v sumerských a akkadských textech, převážně z těch, které jsou představeny v předchozí části, na jejichž podkapitoly autorka často odkazuje. Autorka získané informace jednak sama vyhodnocuje, jednak je konfrontuje s odbornými studii a slovníky. V první z těchto kapitol se zabývá názvy podsvětí, jeho polohou, podobou a podmínkami, které v něm podle představ obyvatel starověké Mezopotámie panovaly, a ve druhé se její zájem přesouvá k různým bytostem, jež podsvětí obývaly. Nejprve jsou shrnuty poznatky o nejvýznamnějších božstvech, která v podsvětí trvale či dočasně pobývala. V některých místech této podkapitoly autorka občas možná zbytečně odkazuje na sekundární literaturu, místo aby odkázala přímo na příslušné pasáže v původních zdrojích, z nichž čerpala v oddílu věnovaném textům, či přímo na tuto část práce. Další podkapitola, jejímž tématem jsou nižší božstva, pomocníci a ostatní podsvětní bytosti, je velice zdařilá.

Poslední část pojednávající o démonických bytostech by mohla být rozšířena o další údaje, zejména ze zaklínání.

Při psaní své práce autorka vycházela z množství sekundární literatury a z překladů sumerských a akkadských textů, jejichž zdrojem byly jak tištěné publikace (překlady J. Proseckého, B. Hrušky a L. Matouše či J. Blacka a jeho spolupracovníků), tak online projekty ETCSL (*The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature*), SAAo (*State Archives of Assyria Online*), CAMS/GKAB (*Corpus of Ancient Mesopotamian Scholarship: Geography of Knowledge Corpus*) a SEAL (*Sources of Early Akkadian Literature*).

Práce neobsahuje přílohy.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev autorky je na dobré úrovni a v textu se objevuje jen zanedbatelné množství chyb. Ke způsobu odkazování na zdroje nemám výhrady. Přímé citace jsou od autorčina vlastního textu zřetelně odděleny a řádně opatřeny odkazem, jejich styl však není zcela jednotný – někdy jsou psány kurzivou, jindy nikoliv. Grafická úprava je (vyjma zmíněné nejednotné formy přímých citací) v pořádku a kapitoly jsou členěny přehledně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Z celkového pohledu považuji práci povedený přehled mezopotamských přestav o podsvětní říši, při jehož zpracování autorka vycházela z bohaté základny primárních i sekundárních zdrojů, mezi něž zahrнула i některé méně známé texty vztahující se k podsvětí a bytostem v něm pobývajícím. Hlavní přínos předkládaného textu spatřuji v jeho druhé části, zvláště v kapitole 4. Podoba podsvětí a 5.2. Nižší božstva, pomocníci a ostatní podsvětní bytosti, v níž se autorka úspěšně pokusila uspořádat různorodé údaje, které o podsvětí podávají texty představené v první části, a vysvětlit nejasné pasáže či rozpory, zároveň však předkládá také jejich interpretace obsažené v odborných studiích

O něco slabší částí je naopak podkapitola 5.1 pojednávající o hlavních podsvětních božstvech, v níž by se z mýtu i dalších textů obsažených v první části (a rovněž z dalších skladeb) dalo vytěžit více.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

V práci píšete, že podsvětí bylo obehnáno hradbami, aby zemřelí nemohli proniknout mezi živé, přesto k tomu podle názoru Mezopotamců mohlo někdy docházet, jak rovněž správně uvádíte. Jsou nějaké doklady o tom, za jakých okolností se to mohlo stát?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně – velmi dobře

Datum: 25. 5. 2017

Podpis:

